

УДК 351.77:614(477):339.92

JEL I18, H11, H83

DOI <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2026-12-26>**Чуприна С.Л.**

аспірант,

Класичний приватний університет;

асистент кафедри захисту України та безпеки життєдіяльності,

Полтавський національний педагогічний університет

імені В.Г. Короленка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-8304-3721>**Stepan Chupryna**

Classical Private University;

Poltava National Pedagogical University named after V.G. Korolenko

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ У ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ

ACTIVITIES OF PUBLIC HEALTH AUTHORITIES OF UKRAINE IN THE EUROPEAN INTEGRATION PROCESS

Анотація. У статті досліджено діяльність органів державного управління охороною здоров'я України в умовах євроінтеграційного процесу. Розкрито основні напрями гармонізації державної політики у сфері охорони здоров'я з європейським вектором розвитку, зокрема через оновлення нормативно-правової бази, інституційні перетворення, децентралізацію управління та впровадження системи стандартів. Охарактеризовано багаторівневу систему публічного управління охороною здоров'я та функції органів державної влади на національному, регіональному й місцевому рівнях. Проаналізовано результати реформ у контексті оцінювання Європейською Комісією прогресу України на шляху до членства в ЄС. Визначено значення міжнародного співробітництва, участі України в програмі EU4Health, взаємодії з профільними інституціями ЄС та розвитку цифрових інструментів управління. Зроблено висновок про системний характер євроінтеграційних змін та їх вплив на модернізацію національної системи охорони здоров'я.

Ключові слова: державна політика, охорона здоров'я, євроінтеграція, публічне управління, органи державної влади, стандарти, реформування.

Abstract. Introduction. The article examines the activities of public administration bodies in the health care sector of Ukraine in the context of the European integration process. It addresses the transformation of state health policy aimed at the gradual alignment of the national health care system with the European Union agenda, with particular attention to regulatory adaptation, institutional interaction, and governance coordination. **Purpose.** The purpose of the article is to analyze the institutional and regulatory transformation of public health governance in Ukraine under European integration, as well as to assess the role of public authorities in implementing the EU acquis and strengthening administrative capacity in the health care sector. **Methods.** The research is based on a systemic and institutional approach, using methods of comparative analysis, document analysis, and structural-functional analysis. Official reports of the European Commission, national strategic documents, and regulatory acts were examined to assess reform progress and governance changes. **Results.** The study identifies key trends in public health governance reform, including the combination of centralized regulation with decentralization and the expansion of competences of local self-government bodies. The findings highlight improvements in regulatory practices, institutional coordination, financial and organizational mechanisms, and the introduction of health standards and digital governance tools. The analysis of European Commission reports confirms positive dynamics in the health sector and Ukraine's progress toward EU membership. The distribution of responsibilities among public authorities and the role of central executive bodies in shaping strategic priorities are also outlined. **Conclusion.** The results demonstrate that consistent institutional adaptation and alignment with European principles of transparency, accountability, sustainability, subsidiarity, and respect for human rights enhance the effectiveness of public governance in health care. Strengthening cooperation with European health institutions and expanding the use of digital tools contribute to sustainable development of the health care system in line with Ukraine's European integration objectives.

Keywords: public policy, health care, European integration, public administration, public authorities, standards, reformation.

Постановка проблеми. Євроінтеграційний курс України зумовлює глибокі трансформаційні процеси у сфері охорони здоров'я, що супроводжуються необхідністю приведення державної політики, механізмів управління та практик функціонування галузі у відповідність до вимог і принципів Європейського Союзу. В умовах набуття статусу країни-кандидата та активного просування переговорного процесу актуалізується потреба не лише формального наближення національного законодавства до acquis ЄС, а й забезпечення

ефективної, узгодженої діяльності органів державного управління на всіх рівнях. Водночас збереження фрагментарності управлінських рішень, нерівномірність інституційної спроможності, поєднання централізованих і децентралізованих підходів, а також різний рівень готовності органів влади до впровадження європейських стандартів ускладнюють досягнення системних результатів реформ. Особливої уваги потребує питання координації діяльності центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування

та спеціалізованих інституцій у контексті реалізації євроінтеграційних завдань у сфері охорони здоров'я. За умов зростання ролі Національної служби здоров'я України, розвитку цифрових інструментів управління, впровадження системи стандартів і посилення міжнародної взаємодії виникає об'єктивна необхідність наукового осмислення діяльності органів державного управління як ключового чинника забезпечення сталості реформ. Це зумовлює актуальність дослідження проблем функціонування, узгодженості та результативності діяльності органів державного управління охороною здоров'я України в умовах євроінтеграційного процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних наукових дослідженнях значну увагу приділено інституційному та управлінському забезпеченню державної політики у сфері охорони здоров'я України. Зокрема, Кожемякіна Т. та Романченко Н. [8] досліджують місце і функції Національної служби здоров'я України як важливого суб'єкта державного управління та фінансування медичних послуг. Гаруст Ю. [2] досліджує систему суб'єктів формування і реалізації державної політики у сфері охорони здоров'я, окреслюючи їх повноваження та взаємодію. У публікації Тернової С. [17] акцентовано увагу на інституційному потенціалі Держлікслужби та її ролі в розвитку регуляторної системи фармацевтичного ринку. Панова О. [12] досліджує механізми державного контролю і нагляду у сфері охорони здоров'я, визначаючи їх правові та організаційні засади. Іванчов П. [7] зосереджується на організаційних аспектах трансформації медичної системи в умовах ринкових змін, а Гавриченко Д. [1] досліджує інституційне забезпечення реформування галузі, підкреслюючи значення узгодженості дій органів державної влади в процесі модернізації системи охорони здоров'я.

Метою статті є дослідження діяльності органів державного управління системою охорони здоров'я України в умовах євроінтеграційного процесу.

Методи дослідження. Дослідження базується на системному та інституційному підході, використовуючи методи порівняльного аналізу, аналізу документів та структурно-функціонального аналізу. Для оцінки прогресу реформ та змін в управлінні було досліджено офіційні звіти Європейської Комісії, національні стратегічні документи та нормативні акти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Процес інтеграції європейських стандартів у систему охорони здоров'я України потребує формування цілісної моделі, яка б поєднувала нормативно-правові, інституційні, організаційні, фінансові, кадрові і цифрові компоненти та забезпечувала їхню взаємоузгоджену реалізацію відповідно до принципів європейського управління, відкритості, відповідальності, дотриманням прав людини. Визначений стратегічний курс національної політики у сфері охорони здоров'я до набуття членства в Європейському Союзі вимагає гармонізації із правовими нормами та ціннісними принципами ЄС.

Євроінтеграційний напрям державної політики у сфері охорони здоров'я реалізується через поступову гармонізацію національної нормативно-правової бази з правом Європейського Союзу та формування ефективної взаємодії між інституціями різних рівнів. У межах цього процесу здійснюється системне оцінювання сус-

пільних запитів і викликів, що потребують узгоджених управлінських рішень, а також визначаються пріоритетні напрями розвитку відповідно до політик ЄС у сфері здоров'я. Наступним кроком є підготовка регуляторних актів, інтегрованих у національну правову систему та орієнтованих на коротко-, середньо- й довгострокову перспективу. Подальший етап передбачає впровадження оновлених норм і управлінських підходів у практику функціонування медичної галузі з одночасним формуванням інструментів їх підтримки та гнучкого застосування. Завершальною стадією виступає оптимізація діяльності органів державної влади та застосування ними регуляторних механізмів, що гарантують стабільне виконання нових стандартів у системі охорони здоров'я [5].

У листопаді Європейська Комісія оприлюднила Звіт щодо України в межах Пакета розширення ЄС на 2025 рік, у якому оцінено хід реформ та рівень наближення національного законодавства до *acquis* ЄС. За результатами звіту визначаються подальші кроки як України на шляху до членства, так і держав-членів ЄС. У 2025 році Україна продемонструвала найкращі показники за останні три роки: усі 36 переговорних розділів отримали позитивні оцінки, без жодного негативного висновку. За 12 напрямками зафіксовано *good progress*, а у 15 розділах відзначено покращення порівняно з попереднім роком. Оцінювання здійснювалося за рівнем готовності до вступу в ЄС та річним прогресом. Особливо позитивну динаміку зафіксовано у сфері охорони здоров'я: розділ 28 «Захист прав споживачів та охорона здоров'я» отримав оцінку *good progress* 4 бали з 5 можливих [6].

Першочерговою умовою реформування став перехід від декларативного курсу на євроінтеграцію до практичного впровадження *acquis* ЄС. Основна ідея полягала не в копіюванні європейських норм, а створення цілісної системи управління, яка здатна поєднати правові стандарти, доказові підходи та цифрові інструменти управління у відповідності до європейських вимог прозорості, підзвітності та сталості. Основною політикою охорони здоров'я є дотримання верховенства права, забезпечення прав людини, міжсекторальна взаємодія, обґрунтованість політичних рішень, пропорційність регуляторних заходів та принцип субсидіарності при прийнятті рішень.

Важливим аспектом реалізації державної політики охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції є впровадження системи стандартів. Державні соціальні нормативи визначаються відповідно до Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» із внесеними змінами [14].

Нормативною основою стало ухвалення Закону України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 р. [4] та прийняття розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках» [15], створення дорожніх карт адаптації українського законодавства до директив і регламентів ЄС.

Загальне стратегічне керівництво реформуванням і впровадженням заходів у сфері охорони здоров'я здійснює Кабінет Міністрів України, який забезпечує реалізацію державної політики в цій та суміжних сферах. У межах своїх повноважень уряд формує умови

для дотримання прав і свобод людини у сфері охорони здоров'я, ініціює розроблення та організовує виконання державних цільових програм, координує діяльність міністерств і інших органів виконавчої влади, а також здійснює контроль за їх роботою. Важливим напрямом діяльності є створення рівних і недискримінаційних умов для функціонування надавачів медичних послуг незалежно від форми власності, а також розвиток міжнародного співробітництва шляхом укладання міжурядових угод у галузі охорони здоров'я. Безпосередню реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я забезпечує спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в межах компетенції, визначеної законодавством України. Водночас інші центральні органи виконавчої влади долучаються до формування та практичного застосування організаційно-правових, фінансових і економічних механізмів, необхідних для розроблення та ефективного впровадження державної політики у сфері охорони здоров'я [1].

Процес управління системою охорони здоров'я в Україні має змішаний характер, поєднує елементи централізованого державного регулювання з елементами децентралізації та місцевого самоврядування. Система охорони здоров'я спрямована на забезпечення узгодженої взаємодії між місцевим, регіональним і національним рівнями, а її результативність визначається розробленням і впровадженням державної політики у сфері охорони здоров'я на основі системного підходу. Кожен рівень виконує визначені функції у формуванні, регулюванні та практичному впровадженні управлінських рішень. У контексті європейської інтеграції така система забезпечує поступову адаптацію сфери охорони здоров'я до європейських стандартів та принципів.

Державна політика у сфері охорони здоров'я формується органами законодавчої та виконавчої влади на національному рівні та реалізується через багаторівневу систему публічного управління. У межах визначених повноважень відповідні органи забезпечують ухвалення і практичне впровадження управлінських рішень, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я [2].

Суб'єкти державного управління розвитком медичної галузі поділяються залежно від рівня управління:

– макрорівень: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Міністерство охорони здоров'я України, Національна служба здоров'я України, Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, Державне підприємство «Медичні закупівлі України», Державне підприємство «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України», Центр громадського здоров'я, ДП «Електронне здоров'я», Державна санітарно-епідеміологічна служба України, Державна служба України з лікарських засобів, Державна служба України з контролю за наркотиками та Державна служба України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань, Міністерство освіти і науки України, міжнародні організації у сфері медицини;

– мезорівень: Департаменти охорони здоров'я в областях (Органи виконавчої влади) (ОДА та м. Києва). Міські департаменти охорони здоров'я (Органи місцевого самоврядування). Регіональні підрозділи НСЗУ. Державна санітарно-епідеміологічна служба Укра-

їни, Державна служба України з лікарських засобів, Державна служба України з контролю за наркотиками та Державна служба України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань;

– мікрорівень: том-менеджмент суб'єктів господарювання (заклади охорони здоров'я, установи, підприємства, інститути, організації, об'єднання тощо), фізичні особи-підприємства, аптеки;

– нанорівень: суспільно-громадський інститут (пацієнти) [7].

Медична реформа є важливим процесом децентралізації та спрямована на підвищення ефективності системи охорони здоров'я через посилення управлінських функцій територіальних громад. Неefективність застарілої мережі малопотужних і недофінансованих медичних закладів зумовила необхідність їх реорганізації та переходу до нових моделей управління на місцевому рівні. Головним інструментом таких змін стало формування госпітальних округів як механізму співробітництва громад, що забезпечує раціональний розподіл ресурсів, концентрацію пацієнтопотоків і наближення якості медичних послуг до європейських стандартів [10].

Після впровадження реформи децентралізації саме органи місцевого самоврядування отримали розширені повноваження щодо планування, фінансування та організації первинної медичної допомоги, що сприяє наближенню медичних послуг до потреб громад і підвищенню ефективності управління на місцях [9].

Центральні органи державної влади, насамперед Міністерство охорони здоров'я України, відіграють ключову функцію у формуванні нормативно-правових засад, визначенні національних пріоритетів, розробленні фінансової політики та забезпеченні єдиних стандартів медичної допомоги. У межах євроінтеграційного курсу Україна здійснює активну взаємодію з європейськими інституціями як на технічному, так і на політичному рівнях. Вагомим досягненням стало приєднання України до програми EU4Health, що відкрило доступ до фінансових ресурсів і інструментів інституційного розвитку Європейського Союзу. Підписання Угоди про участь України в програмі 15 липня 2022 року у Львові та її подальша ратифікація Верховною Радою України 12 січня 2023 року закріпили правові підстави повноцінної співпраці у сфері охорони здоров'я. Завдяки зворотній дії Угоди Україна набула статусу повноправного учасника програми з 1 січня 2022 року, що забезпечило доступ до фінансування вже в межах робочої програми за 2022 рік. Реалізація EU4Health сприяє інтеграції національної системи охорони здоров'я до європейського простору, зміцненню інституційної спроможності та впровадженню стандартів, орієнтованих на підвищення якості медичних послуг і захист громадського здоров'я. Україна активно реалізує 14 спільних дій, підписавши відповідні грантові угоди як у складі консорціумів, так і самостійно, здебільшого за стандартним фінансовим механізмом: 80% фінансування покривається Європейською Комісією (ЄК) і 20% становить власний внесок України [16].

Інтеграція України до європейського простору охорони здоров'я здійснюється через системну співпрацю з ключовими інституціями ЄС, зокрема DG SANTE, HERA, EMA, ECDC, PIC/S, EUDA та EDQM. Додат-

ковим кроком у цьому напрямі стало приєднання держави до механізму спільних закупівель засобів медичного захисту ЄС, що сприяє підвищенню готовності системи охорони здоров'я до надзвичайних і кризових ситуацій.

Реалізація євроінтеграційного курсу Міністерства охорони здоров'я України супроводжується низкою практичних результатів, які свідчать про поступове зближення з регуляторними підходами та стандартами Європейського Союзу. Зокрема, забезпечено участь представників МОЗ у роботі керівних органів HERA з питань готовності до надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я, а також долучення МОЗ і шести вітчизняних фармацевтичних виробників до Critical Medicines Alliance, що розширює інтеграцію України у спільний фармацевтичний ринок ЄС. Важливим елементом інституційної взаємодії стало підключення України до цифрової інфраструктури European Reference Networks для обміну спеціалізованими клінічними знаннями, а також погодження Європейською Комісією проєктів технічної допомоги TAIEХ і програм інституційного розвитку Twinning у сферах регулювання медичних виробів, біоцидів, косметичної продукції та реагування на транскордонні загрози здоров'ю. Крім того, Міністерство охорони здоров'я України та Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками залучені до профільних робочих груп ЕМА, діяльність яких охоплює питання належних практик виробництва, клінічних досліджень, дистрибуції та фармаконагляду [3].

Україна активізує взаємодію з європейськими структурами: МОЗ оголосило про приєднання до Європейського навчального центру (EU Network Training Centre). Це відкриває нові можливості для розвитку регуляторних органів у сфері охорони здоров'я та сприяє гармонізації українських стандартів із європейськими [11].

Створення та функціонування Національної служби здоров'я України стало важливим етапом у процесі євроінтеграції, оскільки саме через неї держава впроваджує прозорі, стандартизовані та орієнтовані на пацієнта механізми фінансування, що наближають українську систему охорони здоров'я до вимог і практик Європейського Союзу. Національна служба здоров'я України була створена як центральна виконавча інституція на підставі постанови Кабінету Міністрів №1101 від 27 грудня 2017 року [13].

Національна служба здоров'я України забезпечує практичну реалізацію державної політики у сфері фінансування медичної допомоги. Фінансова модель, що застосовується Службою, орієнтована на європейські підходи та передбачає використання інструментів, спрямованих на підвищення прозорості, результативності та рівного доступу населення до медичних послуг. У межах цієї моделі НСЗУ здійснює централізоване контрахтування та оплату медичних послуг, лікарських засобів та медичних виробів як за програмою медичних гарантій, так і за іншими бюджетними програмами, де вона виступає розпорядником коштів. Концептуальні засади такої трансформації спираються на міжнародний досвід, зокрема практику функціонування Національної служби охорони здоров'я Великої Британії, та передбачають впровадження моделі універсального базового покриття. Поєднання бюджетного фінансування з

елементами страхових механізмів створює умови для гарантованого доступу громадян до медичної допомоги незалежно від їхніх доходів і без обов'язкової наявності індивідуального страхового полісу [8].

В Україні функціонує система управління якістю у фармацевтичній сфері, яка охоплює державний контроль безпеки лікарських засобів та медичних виробів, ліцензування і сертифікацію виробництва та імпорту ліків, а також регулювання оптової і роздрібною торгівлі. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками впровадила європейську модель державного контролю за обігом лікарських засобів, включно з перевітками учасників ринку на відповідність усім належним практикам (GMP, GLP, GDP, GPP). За результатами внутрішньої перевірки українського законодавства на відповідність нормам ЄС у 2023 році рівень імплементації належних виробничих практик досяг 95%. Держліксслужба активно працює над гармонізацією національного законодавства з європейським, забезпечуючи модернізацію регуляторних норм і стандартів фармацевтичної галузі. Україна через Держліксслужбу бере участь у міжнародних організаціях та програмах, таких як PIC/S, Європейська фармакопея, Комісія з наркотичних засобів, MEDICRIME, а також підтримує постійну співпрацю з ЕМА, EDQM і ВООЗ [10].

Інституційне забезпечення процесів європейської інтеграції у сфері охорони здоров'я України передбачає координацію діяльності органів державної влади, гармонізацію нормативно-правової бази з *acquis* ЄС та впровадження європейських стандартів у медичну практику. Узгоджене функціонування цих інституцій створює умови для підвищення якості функціонування системи охорони здоров'я та наближення національної системи охорони здоров'я до європейського простору.

Висновки. Процес інтеграції європейських стандартів у систему охорони здоров'я України має комплексний та багаторівневий характер і потребує створення цілісної моделі управління, що об'єднує нормативно-правові, інституційні, організаційні, фінансові, кадрові та цифрові компоненти. Формування та реалізація державної політики у сфері охорони здоров'я здійснюються за безпосередньої участі центральних органів виконавчої влади, зокрема Міністерства охорони здоров'я України, Національної служби здоров'я України та Державної служби України з лікарських засобів і контролю за наркотиками, які забезпечують гармонізацію національного законодавства з *acquis* ЄС та впровадження європейських стандартів у систему охорони здоров'я країни.

Реалізація державної політики охорони здоров'я включає впровадження державних соціальних нормативів і галузевих стандартів, розробку регуляторних механізмів та забезпечення їх практичного застосування через ефективну систему інституцій, що охоплює органи виконавчої влади на національному, регіональному та місцевому рівнях. Децентралізація управління та розширення повноважень органів місцевого самоврядування дозволяють наблизити медичні послуги до громад, підвищуючи ефективність планування та фінансування. Важливим елементом інтеграції є впровадження системи стандартів, що охоплює державні соціальні нормативи та галузеві стандарти, що дозволяє ефективно планувати, регулювати та реалізовувати

політику охорони здоров'я на всіх рівнях. Оцінювання Єврокомісії підтверджує позитивні результати реформ, демонструючи реальне наближення української нормативної бази до стандартів ЄС.

Реформи ґрунтуються на системному підході, який поєднує централізоване регулювання та децентралізоване управління на місцях, підвищуючи ефективність фінансування, планування та доступність медичних послуг. Цифровізація та розвиток eHealth створюють інтегровану платформу для управління та контролю якості медичної допомоги.

Інтеграція України до європейського простору охорони здоров'я відбувається через системну співпрацю органів державної влади з профільними інституціями ЄС, зокрема DG SANTE, EMA, ECDC, HERA, PIC/S, EDQM та програмою EU4Health. Така взаємодія ство-

рює передумови для уніфікації регуляторних підходів, впровадження цифрових інструментів eHealth і наближення національної системи до європейських стандартів організації медичної допомоги. У результаті формується сучасна модель фінансування та надання медичних послуг, що ґрунтується на прозорих процедурах, інституційній спроможності та забезпеченні рівного доступу населення до медичної допомоги. Отже, інституційне забезпечення державної політики охорони здоров'я відіграє визначальну роль у євроінтеграційній трансформації галузі. Державні інституції України забезпечують цілеспрямоване, послідовне та узгоджене впровадження європейських норм і стандартів, сприяючи модернізації системи охорони здоров'я та підвищенню якості медичної допомоги на національному, регіональному та місцевому рівнях.

Бібліографічний список:

1. Гавриченко Д. Інституційне забезпечення реформування сфери охорони здоров'я України. URL: http://dy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/62.pdf (дата звернення: 01.12.2025).
2. Гаруст Ю. Суб'єкти формування та реалізації політики держави у сфері охорони здоров'я України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, Серія ПРАВО*. Випуск 84: частина 3, 2024. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/09/10-2.pdf> (дата звернення: 27.12.2025 р.).
3. День Європи: як Україна інтегрується в простір охорони здоров'я ЄС. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/uk/den-yevropi-yak-ukrayina-integruietsya-v-prostir-ohoroni-zdorov-ya-yes> (дата звернення: 22.11.2025).
4. Закон України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 р. (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text> (дата звернення: 27.09.2025 р.).
5. Замчий С. Інституційні засади формування та реалізації державної політики розвитку системи охорони здоров'я в умовах європейської інтеграції. *Державне будівництво*. 2023. № 1 (33). С. 203–219. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-1-18> (дата звернення: 01.10.2025).
6. Звіт про розширення ЄС 2025: значний прогрес у сфері охорони здоров'я. URL: <https://moz.gov.ua/uk/zvit-pro-rozshirennya-yes-2025-znachnij-progres-u-sferi-ohoroni-zdorov-ya> (дата звернення: 10.11.2025).
7. Іванчов П. Організаційні засади державного управління трансформацією медичної системи України на ринкових засадах. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2021/07/4.20_topic_Ivanchov-P.V.pdf-27-37.pdf (дата звернення: 01.11.2025).
8. Кожемякіна Т., Романченко Н. НСЗУ: роль та місце в публічному управлінні у сфері охорони здоров'я. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/44a91225-ad5a-4a05-9b66-b2b3e115a800/content> (дата звернення: 27.12.2025 р.).
9. Криничко Л., Ляхович Г. Системний підхід до методології державного управління системою охорони здоров'я. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2020/42.pdf (дата звернення: 01.10.2025).
10. Медична реформа – складова реформи децентралізації. URL: <https://moz.gov.ua/uk/medichna-reforma-%E2%80%93skladova-reformi-decentralizacii> (дата звернення: 01.12.2025).
11. Новий крок до євроінтеграції: Україна відкриває шлях до спільних стандартів у сфері охорони здоров'я. URL: <https://thepharma.media/uk/news/36983-novii-krok-do-jevrointegraciyi-ukrayina-vidkrivaje-slyax-do-spilnix-standartiv-u-sferi-ohoroni-zdorov-ya-08012025> (дата звернення: 27.12.2025).
12. Панова О. Система суб'єктів, які здійснюють державний контроль і нагляд у сфері охорони здоров'я. *Юридичний вісник*. 2021. № 4. С. 42-48. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d94666bf-aafc-43db-8d84-f965560e1508/content> (дата звернення: 30.10.2025).
13. Постанова КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1101 «Про утворення Національної служби здоров'я України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF#Text> (дата звернення: 29.12.2025).
14. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» із змінами: Закон України від 5 жовтня 2000 року № 2017-III. Відомості Верховної Ради України, 2000, № 48, Ст. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text> (дата звернення: 01.10.2025).
15. Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках розпорядження КМУ від 17 січня 2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2025-%D1%80#Text> (дата звернення: 01.12.2025).
16. Програма Європейського Союзу EU4Health. URL: <https://moz.gov.ua/uk/programa-evropejskogo-sojuzu-eu4health> (дата звернення: 01.12.2025).
17. Тернова С. Володимир Короленко: Потенціал Держлікслужби може стати одним з ключових при створенні єдиного регуляторного органу. URL: <https://thepharma.media/uk/business/33853-volodimir-korolenko-potencial-derzliksluzbi-moze-stati-odnim-z-klucyucovix-pri-stvorenni-jedinogo-regulyatornogo-organu-02012024> (дата звернення: 27.11.2025).

References:

1. Havrychenko D. (2020) Instytuttsiine zabezpechennia reformuvannia sfery okhorony zdorovia Ukrainy [Institutional support for reforming Ukraine's healthcare sector]. Available at: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/9_2020/62.pdf (accessed December 1, 2025) (in Ukrainian)
2. Harust Yu. (2024) Subiekty formuvannia ta realizatsii polityky derzhavy u sferi okhorony zdorovia Ukrainy [Actors of formation and implementation of state policy in the healthcare sector of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsional-*

noho Universytetu, Seriya PRAVO – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Law Series, issue 84, part 3. Available at: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/09/10-2.pdf> (accessed December 27, 2025) (in Ukrainian)

3. Ministry of Health of Ukraine (n.d.) Den Yevropy: yak Ukraina intehruetsia v prostir okhorony zdorovia YeS [Europe Day: how Ukraine integrates into the EU health space]. Available at: <https://moz.gov.ua/uk/den-yevropi-yak-ukrayina-integruyetsya-v-prostir-okhoroni-zdorov-ya-yes> (accessed November 22, 2025) (in Ukrainian)

4. Verkhovna Rada of Ukraine (2022) Zakon Ukrainy “Pro systemu hromadskoho zdorovia” (iz zminamy) [Law of Ukraine “On the Public Health System” (as amended)], September 6, 2022. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text> (accessed September 27, 2025) (in Ukrainian)

5. Zamchy S. (2023) Instytutsiini zasady formuvannia ta realizatsii derzhavnoi polityky rozvytku systemy okhorony zdorovia v umovakh yevropeiskoi intehratsii [Institutional foundations of forming and implementing state policy for healthcare system development under European integration]. *Derzhavne budivnytstvo – State Building*, no. 1(33), pp. 203–219. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-1-18> (accessed October 1, 2025) (in Ukrainian)

6. Ministry of Health of Ukraine (n.d.) Zvit pro rozshyrennia YeS 2025: znachnyi prohres u sferi okhorony zdorovia [EU Enlargement Report 2025: significant progress in healthcare]. Available at: <https://moz.gov.ua/uk/zvit-pro-rozshyrennya-yes-2025-znachnij-progres-u-sferi-okhoroni-zdorov-ya> (accessed November 10, 2025) (in Ukrainian)

7. Ivanchov P. (2021) Orhanizatsiini zasady derzhavnoho upravlinnia transformatsiieiu medychnoi systemy Ukrainy na rynkovykh zasadakh [Organizational principles of public administration of Ukraine’s medical system transformation on market principles]. Available at: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2021/07/4.20_topic_Ivanchov-P.V.pdf-27-37.pdf (accessed November 1, 2025) (in Ukrainian)

8. Kozhemiakina T., Romanchenko N. (2025) NSZU: rol ta miste v publichnomu upravlinni u sferi okhorony zdorovia [NHSU: role and place in public administration in healthcare]. Available at: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/44a91225-ad5a-4a05-9b66-b2b3e115a800/content> (accessed December 27, 2025) (in Ukrainian)

9. Krynychko L., Liakhovych H. (2020) Systemnyi pidkhid do metodolohii derzhavnoho upravlinnia systemoiu okhorony zdorovia [A systems approach to the methodology of public administration of the healthcare system]. Available at: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2020/42.pdf (accessed October 1, 2025) (in Ukrainian)

10. Ministry of Health of Ukraine (n.d.) Medychna reforma – skladova reformy detsentralizatsii [Medical reform as a component of decentralization reform]. Available at: <https://moz.gov.ua/uk/medichna-reforma-%E2%80%93-skladova-reformi-decentralizacii> (accessed December 1, 2025) (in Ukrainian)

11. (n.d.) Novyi krok do yevrointehratsii: Ukraina vidkryvaie shliakh do spilnykh standartiv u sferi okhorony zdorovia [A new step toward European integration: Ukraine opens the way to common standards in healthcare]. Available at: <https://thepharma.media/uk/news/36983-novii-krok-do-jevrointegraciyi-ukrayina-vidkrivaje-slyax-do-spilnix-standartiv-u-sferi-okhoroni-zdorovya-08012025> (accessed December 27, 2025) (in Ukrainian)

12. Panova O. (2021) Systema subiektiv, yakii zdiisniuiut derzhavnyi kontrol i nahliad u sferi okhorony zdorovia [System of actors exercising state control and supervision in healthcare]. *Yurydychnyi visnyk – Legal Bulletin*, no. 4, pp. 42–48. Available at: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d94666bf-aafc-43db-8d84-f965560e1508/content> (accessed October 30, 2025) (in Ukrainian)

13. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017) Postanova KMU vid 27 hrudnia 2017 r. No. 1101 “Pro utvorennia Natsionalnoi sluzhby zdorovia Ukrainy” [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of December 27, 2017 No. 1101 “On establishing the National Health Service of Ukraine”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2017-%D0%BF#Text> (accessed December 29, 2025) (in Ukrainian)

14. Verkhovna Rada of Ukraine (2000) Zakon Ukrainy “Pro derzhavni sotsialni standarty ta derzhavni sotsialni harantii” (iz zminamy) No. 2017-III vid 5 zhovtnia 2000 roku [Law of Ukraine “On State Social Standards and State Social Guarantees” (as amended) No. 2017-III of October 5, 2000]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2000, no. 48, Art. 409. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text> (accessed October 1, 2025) (in Ukrainian)

15. Cabinet of Ministers of Ukraine (2025) Rozporiadzhennia KMU vid 17 sichnia 2025 roku No. 34-r “Pro skhvalennia Strategii rozvytku systemy okhorony zdorovia na period do 2030 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2025–2027 rokakh” [Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of January 17, 2025 No. 34-r “On approving the Healthcare System Development Strategy until 2030 and the operational action plan for 2025–2027”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2025-%D1%80#Text> (accessed December 1, 2025) (in Ukrainian)

16. Ministry of Health of Ukraine (n.d.) Prohrama Yevropeiskoho Sojuzu EU4Health [European Union programme EU4Health]. Available at: <https://moz.gov.ua/uk/programa-evropejskogo-sojuzu-eu4health> (accessed December 1, 2025) (in Ukrainian)

17. Ternova S. (2024) Volodymyr Korolenko: potentsial Derzhliksluzhby mozhe staty odnym z kliuchovykh pry stvorenni yedynoho rehuliatornoho orhanu [Volodymyr Korolenko: the potential of the State Service of Medicines may become one of the key elements in creating a single regulatory body]. Available at: <https://thepharma.media/uk/business/33853-volodimir-korolenko-potencial-derzhliksluzbi-moze-stati-odnim-z-klyucovix-pri-stvorenni-jedinogo-regulyatornogo-organu-02012024> (accessed November 27, 2025) (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 10.01.2026

Дата прийняття статті: 09.02.2026

Дата публікації статті: 02.03.2026